# Ngôn ngữ SQL – Phần 2

## I. Thực hành

- 1. Tổng quát câu truy vấn
- 2. Các loại truy vấn đơn giản
- 3. Các truy vấn group by
- 4. Truy vấn lòng nhau và phép chia
- 5. Các dạng truy vấn khác

## II. Tổng quát

Một cách tổng quát, khối select gồm có 3 mệnh đề chính:

Select: Xác định các cột cần đưa ra kết quả.

From: Xác định các bảng cần lấy thông tin ra.

Where: Xác định các mẫu tin thỏa yêu cầu chọn lọc để đựa ra kết quả.

Ngoài ra, để mở rộng khả năng của ngôn ngữ, khối select-from-where còn được bổ sung thêm các mệnh đề **group by, having,** order by, các hàm hỗ trợ tính toán: max, min, count, sum, avg.

Sau đây là cú pháp tổng quát của câu truy vấn dữ liệu:

**SELECT** [tính chất] <danh sách các thuộc tính\_1>

FROM <danh sách các table hoặc query/view [as alias] >

[WHERE <điều kiện\_1>]

[GROUP BY < danh sách các thuộc tính 2>]

[HAVING <điều kiện\_2>]

[ORDER BY <danh sách các thuộc tính\_3 [ASC | DESC]>

#### Diễn giải :

- 1 Tính chất : Một trong các từ khóa: ALL (chọn ra tất cả các dòng trong bảng), DISTINCT (lọai bỏ các cột trùng lắp thông tin), DISTINCTROW (lọai bỏ các dòng trùng lắp thông tin), TOP <n> (chọn n dòng đầu tiên thỏa mãn điều kiên).
- 2 Danh sách các thuộc tính\_1: tên các thuộc tính cho biết thông tin cần lấy.

Chú ý: Các thuộc tính cách nhau bởi dấu ','

Nếu lấy tất cả các thuộc tính của 1bảng tbl thì dùng: tbl.\*

Nếu sau FROM chỉ có 1 table và lấy tất cả các field của table đó thì dùng select \*

Nếu tồn tại 1 thuộc tính sau select xuất hiện ở 2 table sau FROM thì phải chỉ định rõ thuộc tính đó thuộc table nào.

- 3. Danh sách các table: các table chứa thông tin cần lấy. Khi tìm kiếm thông tin trên nhiều hơn 2 table thì phải kết các table lại với nhau (điều kiện kết đặt sau where)
- 4. Alias: bí danh (tên tắt) của bảng dùng cho các bảng có tên quá dài.
- 5. Điều kiện\_1: là điều kiện để lọc dữ liệu.
- 6. Danh sách các thuộc tính\_2: dữ liệu sẽ được gom nhóm theo các cột này, ưu tiên từ trái sang.
- 7. Điều kiện\_2: điều kiện lọc lại dữ liệu sau khi đã thực hiện tính tóan trên đữ liệu. Điều kiện này được áp dụng trên dữ liêu thỏa mãn điều kiên 1.
- 8. Danh sách các thuộc tính\_3:sắp xếp dữ liệu theo cột nào, thứ tự là tăng (ASC) hoặc giảm (DESC). Mặc định là dữ liệu được sắp theo thứ tự tăng dần. Việc sắp xếp được thực hiện theo thứ tự tu tiên từ trái qua phải.

## III. Truy vấn đơn giản

SELECT <danh sách thuộc tính>

FROM tên\_bảng

Sau select, \* được dùng với ý nghĩa lấy toàn bộ các cột của bảng.

Dùng từ khoá **distinct** để loại bỏ các bộ trùng nhau và **all** để lấy tất cả các bộ dữ liệu. Mặc định không để gì cả chính là có dùng từ khóa all.

Sau select có thể dùng các biểu thức số học như: +, -, \*, /, và có thể thực hiện các toán tử trên thuộc tính.

VD:

• Cho biết danh sách tất cả các nhân viên với tất cả các thông tin

Select \* From NhanVien

## 1. Tìm kiếm có sắp xếp

Để sắp xếp thứ tự dữ liệu, ta sử dụng mệnh đề **ORDER BY**:

SELECT...

FROM...

ORDER BY thuộc\_tính\_1[ASC|DESC], thuộc\_tính\_2[ASC|DESC], ...

Tập\_thuộc\_tính gồm 1 thuộc tính hoặc nhiều thuộc tính và độ ưu tiên tính từ trái sang phải. VD:

Với câu lệnh: *select* \* *from Table1 order by B desc,A asc* trên bảng dưới đây:

Ta sẽđược kết quả sau:

A	В
An	8
Binh	8
Chi	9
Hung	10

A	В
Hung	10
Chi	9
An	8
Binh	8

Đầu tiên là xếp thứ tự theo B trước, sau đó, với những giá trị B ngang nhau thì sẽ xếp theo A.

VD:

• Cho biết danh sách các nhân viên sắp tên theo thứ tự Alphabet

```
Select manv, tennv, phai, luong
From NhanVien
Order by tennv
```

• Cho biết danh sách các nhân viên theo từng phòng ban, trong từng phòng ban tên nhân viên sắp theo thứ tự

```
Select phg, manv, tennv, phai, luong
From NhanVien
Order by phg, tennv
```

## 2. Tìm kiếm với điều kiện đơn giản

Để hỗ trợ tìm kiếm có điều kiện, sử dụng mệnh đề WHERE trong câu lệnh SELECT với vị trí như sau:

#### AND vàOR

SELECT...

FROM...

WHERE (điều\_kiện\_1) AND/OR ...( điều\_kiện\_n)

VD:

## SinhVien(masy, hoten, ngsinh, makhoa)

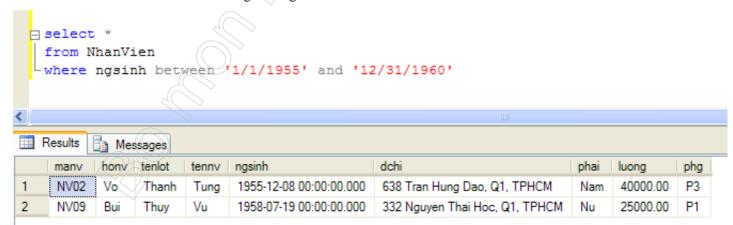
Cho danh sách các sinh viên có makhoa = 'CNTT'



Lưu ý: Khi thuộc tính có thể nhận giá trị null, cần cần thận khi sử dụng để so sánh với nhiều điều kiện liên tiếp.

## @ BETWEEN...AND, NOT BETWEEN... AND

Cho biết các nhân viên sinh trong khoảng năm 1955 đến 1960



Hoăc:

#### **@** IS NULL và IS NOT NULL

IS NULL và IS NOT NULL : Để kiểm tra một giá trị có phải là NULL NOT NULL hay không

#### **@** 4. Invà NOT IN

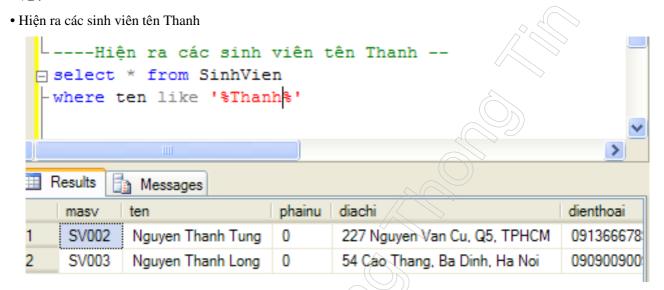
IN và NOT IN dùng để kiểm tra một giá trị nằm trong hay không nằm trong một tập hợp nào đó hay không.

• Cho biết những nhân viên tham gia các đề án DA5, DA4, DA3.

```
----Cho biết những nhân viên tham gia các đề án DA5, DA4, DA3--
 select * from PhanCong
 where mada in (DA5', DA4', DA3')
Results
         Messages
    many
          mada
               thoigian
    NV01
          DA3
1
                10
2
    NV02
          DA3
                40
3
    NV02
          DA4
                20
4
    NV02
          DA5
                20
5
    NV04
          DA3
                10
6
    NV05
          DA4
                10
7
    NV05
          DA5
                10
    NV08
          DA4
                10
```

## 3. Tìm kiếm có xử lý xâu ký tự

Để xử lý với các dữ liệu thuộc dạng xâu ký tự, ngôn ngữ SQL có hỗ trợ phép LIKE. Thông thường khi so sánh thuộc tính có kiểu dữ liệu thuộc dạng xâu ký tự thì người ta thường dùng LIKE chứ không dùng phép bằng = VD:



%: dùng để đại diện cho nhiều ký tự đứng trước từ 'Trang'

Ngoài ra còn có các ký tự sau để mô tả mẫu cần tìm: thay thế cho ký tự bất kỳ.

#### Chú ý:

Like "ab\%cd%" cho ra những chuỗi bắt đầu với "ab%cd"

Like "ab\\cd\" cho ra những chuỗi bắt đầu với "ab\cd"

## 4. Tìm kiếm có điều kiện liên quan đến ngày tháng

VD: DDH(MADH, NGAYDH, MAKH)

CTDH(MADH, MAHH, SOLUONG, DONGIA)

Cho biết những đơn đặt hàng đặt trước ngày 01/01/2001

```
SELECT MADH, NGAYDH
FROM DDH
WHERE DATEDIFF (D, NGAYDH, '01/01/2001') > 0
```

• Cho biết những đơn đặt hàng đặt trước ngày 01/01/2001 là 1 tuần

```
SELECT MADH, NGAYDH
FROM DDH
WHERE DATEDIFF(D,NGAYDH,'01/01/2001') > 7
```

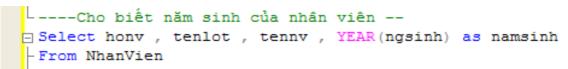
## 5. Sử dụng các hàm trong khi tìm kiếm

- Sử dụng hàm trong mệnh đề where
- Sử dụng hàm trong mệnh đề select: Trong mệnh đề select ngoài việc được sử dụng các toán tử như +, -, \*, / ta còn có thể sử dụng hàm đối với các thuộc tính.
- o Các hàm về ngày tháng:
  - DateDiff
  - DatePart
  - GetDate
  - Year
  - Month
  - Day
  - DateAdd
- o Các hàm về chuổi
- o Các hàm chuyển đổi kiểu dữ liệu
- o Các hàm toán học
- o Để xem thông tin chi tiết về các hàm có thể sử dụng Book Onlines
  - Cho biết họ tên nhân viên và tuổi của nhân viên

----Cho biết họ tên nhân viên và tuổi của nhân viên -
= select honv, tenlot, tennŷ, DATEDIFF (YYYY,ngsinh,GETDATE()) as tuoi
-from NhanVien



• Cho biết năm sinh của nhân viên



Results Messages				
	honv	tenlot	tennv	namsinh
1	Dinh	Ba	Tien	1965
2	Vo	Thanh	Tung	1955
3	Tran	Thanh	Tam	1972
4	Vo	Manh	Hung	1962
5	Le	Ngoc	Quyen	1977
6	Tran	Minh	Khang	1962
7	Le	Thi	Nhan	1961
8	Tran	Hong	Quang	1979
9	Bui	Thuy	Vu	1958

• Cho biết họ và tên đầy đủ của nhân viên

-----Cho biết họ và tên đầy đủ của nhân viên -
select honv + ' ' + tenlot + ' ' + tennv as HovaTen
From NhanVien

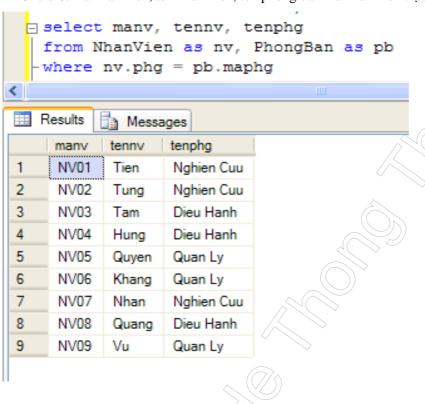


HovaTen			
1	Dinh Ba Tien		
2	Vo Thanh Tung		
3	Tran Thanh Tam		
4	Vo Manh Hung		
5	Le Ngoc Quyen		
6	Tran Minh Khang		
7	Le Thi Nhan		
8	Tran Hong Quang		
9	Bui Thuy Vu		

# 6. Tìm kiếmtừ nhiều bảng

Để tìm kiếm thông tin mà thông tin đó nằm ở nhiều bảng khác nhau thì khai báo sử dụng các bảng đó tại mệnh đề FROM. Tùy theo thông tin cần hiển thị mà chúng ta sẽ sử dụng điều kiện tại mệnh đề WHERE sao cho thích hợp. VD:

• Cho biết mã nhân viên, tên nhân viên, tên phòng ban mà nhân viên trực thuộc.



## IV. Câu truy vấnsử dụng Group By

#### 1. Các hàm tính toán

SQL sử dụng các hàm sau: Count, Max, Min, Sum, Avg. Hàm Count dùng đối số \* có nghĩa là đếm tất cả các mẫu tin thỏa điều kiện đếm mà không cần quan tâm đến bất kỳ cột nào.

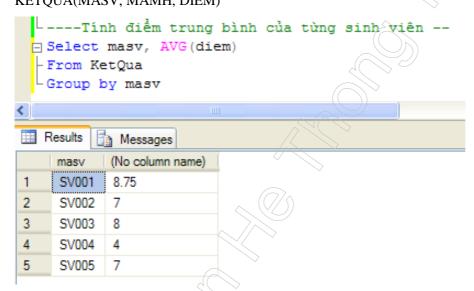
• Có tất cả bao nhiều sinh viên trong Khoa CNTT

```
select COUNT(*)
from SinhVien
where makhoa ='cntt'
```

## 2. Mênh đề GROUP BY

Dùng để gom nhóm dữ liệu, thường dùng kết hợp với một hàm tính toán kể trên.

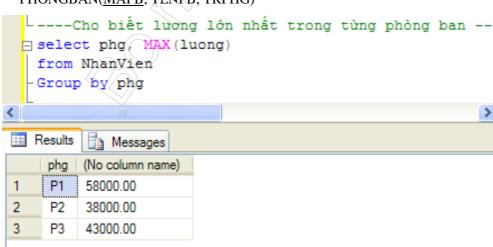
 Tính điểm trung bình của từng sinh viên, biết rằng điểm số lưu trong bảng KETQUA(MASV, MAMH, DIEM)



• Cho biết lương lớn nhất trong từng phòng ban

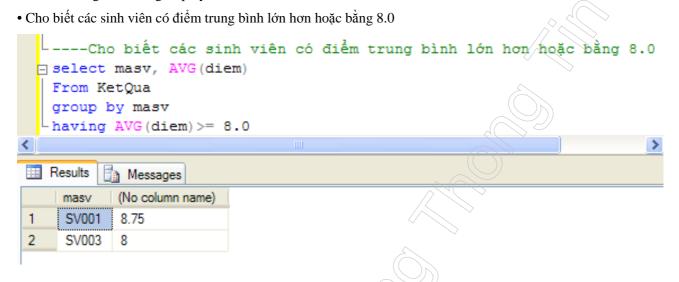
NHANVIEN(MANV, TENNV, PHAI, LUONG, PHG)

PHONGBAN(MAPB, TENPB, TRPHG)



# 3. Mệnh đề having

Mệnh đề HAVING thường được sử dụng cùng với mệnh đề GROUP BY. Sau HAVING là biểu thức điều kiện. Biểu thức điều kiện này không tác động vào toàn bảng được chỉ ra ở mệnh đề from mà chỉ tác động lần lượt từng nhóm các mẫu tin đã chỉ ra trong mệnh đề group by.



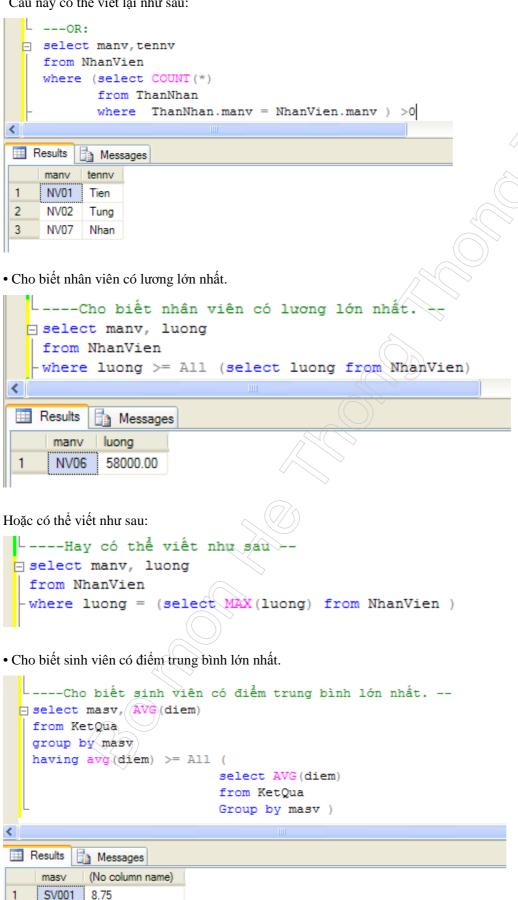
## V. Truy vấnlồng

## 1. Tìm kiếm có lượng từ EXISTS, ANY và ALL

• Cho danh sách các nhân viên có ít nhất 1 thân nhân.

```
----Cho danh sách các nhân viên có ít nhất 1 thân nhân --
 select manv, tennv
   from NhanVien
   where exists (
                    select tentn
                    from ThanNhan
                    where ThanNhan manv = NhanVien manv
<
Results
         Messages
    manv
          tenny
     NV01
2
     NV02
           Tung
3
     NV07
          Nhan
```

Câu này có thể viết lai như sau:



## Có 2 loại truy vấn lồng

# 2. Loại 1: Lồng phân cấp

Mệnh đề WHERE của truy vấn con không tham chiếu đến thuộc tính của các quan hệ trong mệnh đề FROM ở truy vấn cha Khi thực hiện, câu truy vấn con sẽ được thực hiện trước

#### Ví dụ:

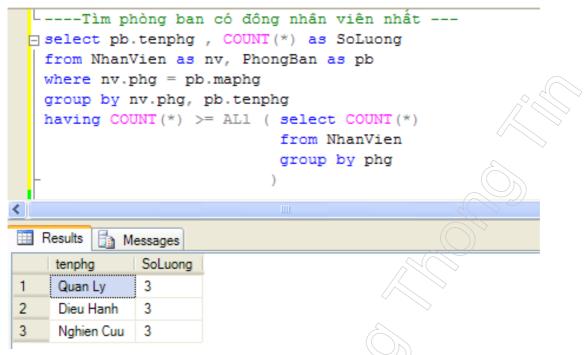
• Cho biết các nhân viên cùng phòng với nhân viên "Hung"

```
--Cho biết các nhân viên cùng phòng với nhân viên "Hung'
 select manv, tennv, phg
  from NhanVien
                                                   Quan hệ Nhan Vien ở truy vấn
  where phg in
                          select phg
                                                   con không liện quan đến quan
                          from NhanVien
                                                  hệ Nhan Vien ở truy vấn cha
Results
         Messages
    manv
          tenny
    NV03
           Tam
2
    NV04
           Hung
                 P2
3
    NV08
           Quana
```

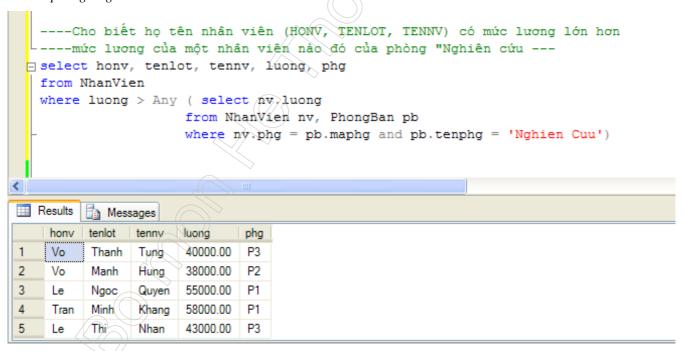
• Tìm những nhân viên có lương lớn hơn lương của tất cả nhân viên ở phòng 3.

```
--Tìm những nhân viên có lượng lớn hơn lương của tất cả nhân viên ở phòng 3. --
 select manv, tennv, luong
  from NhanVien
  where luong >
                     ( select MAX (luong)
                       from NhanVien
                      where phg = 'P3'
Results
         Messages
    many
                luong
    NV05
                 55000.00
          Quyen
2
    NV06
                 58000.00
          Khang
```

• Tìm phòng ban có đông nhân viên nhất (gom nhóm + truy vấn lồng phân cấp)



• Cho biết họ tên nhân viên (HONV, TENLOT, TENNV) có mức lương lớn hơn mức lương của một nhân viên nào đó của phòng "Nghiên cứu"



Chú ý: = ANY tương đương với toán tử IN

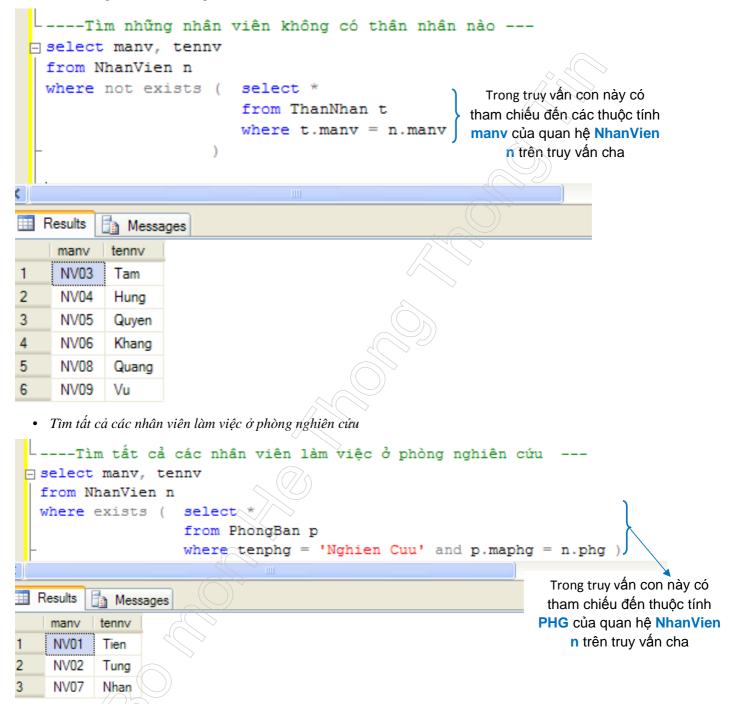
# 3. Loại 2: Lồng tương quan

Mệnh đề WHERE của truy vấn con tham chiếu ít nhất một thuộc tính của các quan hệ trong mệnh đề FROM ở truy vấn cha.

Khi thực hiện, câu truy vấn con sẽ được thực hiện nhiều lần, mỗi lần tương ứng với một bộ của truy vấn cha.

#### Ví du:

• Tìm những nhân viên không có thân nhân nào:



## VI. Phép chia

Có 2 cách thực hiện:

Cách 1: Sử dụng NOT EXISTS + NOT IN hoặc NOT EXISTS + NOT EXISTS

Cách 2: Sử dụng mệnh đề GROUP BY + HAVING VD:

• Tìm nhân viên được phân công làm việc trong tất cả các đề án do phòng **Nghiên cứu** quản lý

Cách 1:

NV01

Tien

```
Sử dụng NOT EXISTS + NOT IN
```

```
select n.manv , n.tennv
      from NhanVien n
      where not exists ( select *
                           from PhongBan p, DeAn d
                           where d.phong = p.maphg and p.tenphg='Nghien Cuu'
                                 and d.mada not in select pc.mada
                                                        from PhanCong pc
                                                        where pc.manv = n.manv
Results
        Messages
   many
         tenny
   NV01
         Tien
 Sử dụng NOT EXISTS + NOT EXISTS
     --Sử dụng NOT EXISTS + NOT EXISTS
 select n.manv , n.tennv
   from NhanVien n
   where not exists ( select *
                       from PhongBan p, DeAn d
                       where d.phong = p.maphg and p.tenphg='Nghien Cuu'
                              and not exists ( select *
                                                    from PhanCong pc
                                                    where pc.manv = n.manv
                                                          and pc.mada = d.mada
Results
        Messages
          tenny
    manv
```

#### Cách 2:

#### Sử dụng GROUP BY + HAVING

```
----Cách 2: Sử dụng GROUP BY + HAVING

    select n.manv , n.tennv

  from NhanVien n, PhanCong pc, PhongBan p1, DeAn d1
  where n.manv = pc.manv and pc.mada = d1.mada
       and d1.phong = p1.maphg and p1.tenphg = 'Nghien Cuu'
  Group by n.manv , n.tennv
  Having COUNT(DISTINCT pc.mada) = ( select COUNT(DISTINCT d2.mada)
                                       from DeAn d2, PhongBan p2
                                       where d2.phong=p2.maphg and p2.tenphg = 'Nghien Cuu'
Results
        Messages
   manv
         tenny
   NV01
         Tien
```

## VII. Các loại truy vấn khác

8

9

Qu...

٧u

Tran

Bui

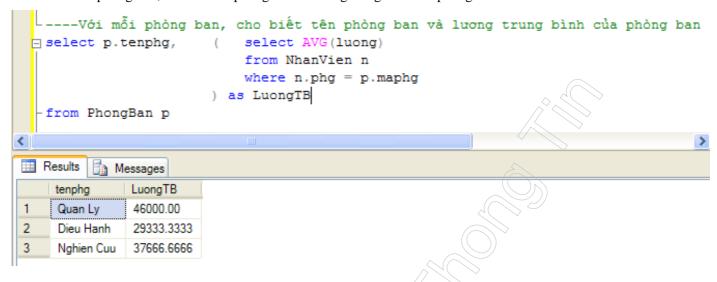
0

## 1. Truy vấn con ở mệnh đề SELECT

• Với mỗi nhân viên, cho biết họ, tên nhân viên và số thân nhân của họ

```
----Với mỗi nhân viên, cho biết họ, tên nhân viên và số thân nhân của họ
 select n.honv , n.tennv , (
                                  select COUNT (*)
                                  from ThanNhan t
                                  where t.manv = n.manv
                                  as SoThanNhan
   from NhanVien n
Results
         Messages
    hony
         tennv | SoThanNhan
    Dinh
          Tien
2
    Vo
          Tung
               0
3
    Tran
          Tam
4
    Vo
          Hung
               0
5
          Qu...
    Le
          Kh...
6
    Tran
               0
7
    Le
          Nhan
```

• Với mỗi phòng ban, cho biết tên phòng ban và lương trung bình của phòng ban

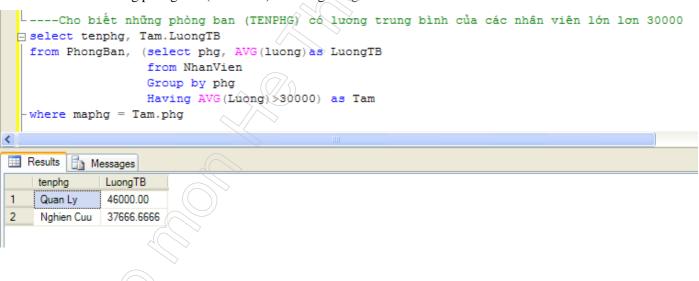


# 2. Truy vấn con ở mệnh đề FROM

Kết quả trả về của một câu truy vấn phụ là một bảng

- Bảng trung gian trong quá trình truy vấn
- Không có lưu trữ thật sự

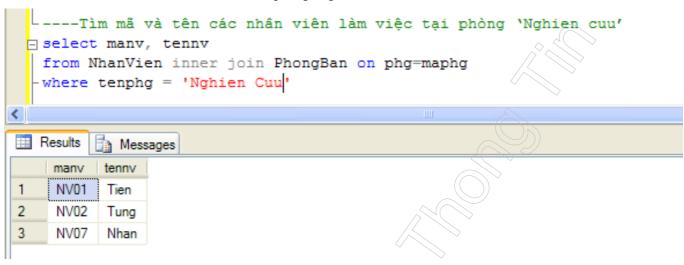
VD: Cho biết những phòng ban (TENPHG) có lương trung bình của các nhân viên lớn lơn 30000



# 3. Điều kiệnkết ở mệnh đề FROM

#### VD:

• Tìm mã và tên các nhân viên làm việc tại phòng 'Nghien cuu'

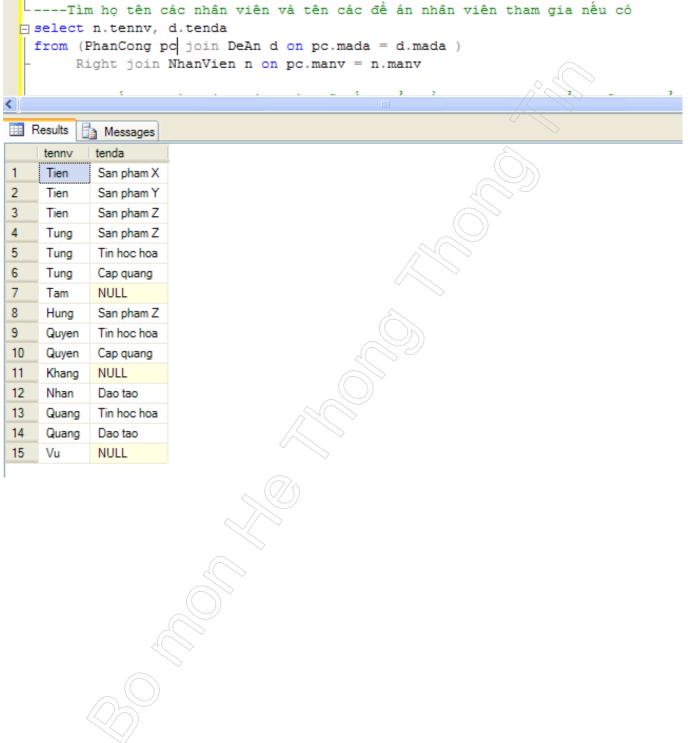


• Cho biết họ tên nhân viên và tên phòng ban mà họ là trưởng phòng nếu có

---Cho biết họ tên nhân viên và tên phông ban mà họ là trưởng phòng nếu có select tenny, hony, tenphg -from PhongBan Right Join NhanVien on manv = trgphg < Results Messages tenny honv tenpha 1 Tien Dinh NULL 2 Tung Vo Nghien Cuu 3 Tam Tran NULL



• Tìm họ tên các nhân viên và tên các đề án nhân viên tham gia nếu có



## 4. Cấu trúc Case

• Cho biết họ tên các nhân viên đã đến tuổi về hưu (nam 50 tuổi, nữ 40 tuổi)

```
----Cho biết họ tên các nhân viên đã đến tuổi về hưu (nam 50 tuổi, nữ 40 tuổi)
 select honv, tennv, phai, YEAR(getdate()) - YEAR(ngsinh)
  from NhanVien
   where ( YEAR (getdate()) - YEAR (ngsinh) )
         >= ( CASE phai when 'Nam' then 50
                         when 'Nu' then 40
              END
Results
         Messages
    honv
         tennv | phai
                   (No column name)
    Vo
                    54
         Tung
               Nam
2
         Nhan
               Nu
                    48
3
               Nu
                    51
    Bui
```

• Cho biết họ tên các nhân viên và năm về hưu

```
Results

Messages

Messages

Many honv tenny NamVeHuu

1 NV01 Dinh Ten 2015
```

	manv	honv	tenny	NamVeHuu
1	NV01	Dinh	Tien	2015
2	NV02	Vo	√ung	2005
3	NV03	Tran	Tam	2022
4	NV04	Vo	Hung	2012
5	NV05	Le	Quyen	2017
6	NV06	Tran	Khang	2012
7	NV07	Le	Nhan	2001
8	NV08	Tran	Quang	2029
9	NV09	Bui	Vu	1998